

Při letošním mistrovství světa ve Francii jsem měl vzácnou příležitost se poprvé — a na dlouhou dobu zřejmě naposledy — zúčastnit zasedání podkomise pro volné modely CIAM FAI, jejímž jsem členem. Jak se můžete dočíst ve Sportovním řádu FAI, podkomise je podřízena CIAM FAI a má pouze poradní právo. Veškeré změny pravidel musí schválit CIAM.

Předsedou podkomise pro volné modely je Angličan Ian Kaynes, jinak známý jako redaktor časopisu Free Flight News. Je zajímavé, že nejen on, ale i všichni ostatní členové podkomise jsou dosud výborní modeláři. Jména jako P. Allnutt, P. Chaussebourg, T. Koster, I. B. Itzhak či L. Olofsson jsou mezi modeláři dostatečně známa a objevují se i ve výsledkových listinách vrcholných světových soutěží. Zasedání podkomise se zúčastnilo všech deset jejích členů a předseda.

Jednání trvalo celé nedělní dopoledne. Z jeho průběhu alespoň několik zajímavostí:

■ Podkomise se postavila negativně k zázaku umělého uvolňování termiky (podbíhání modelu) přesto, že tato změna pravidel již byla schválena a bude od roku 1988 platit i u nás. Základní myšlenka není špatná, pravidlo se však obtížně vykládá a bude se i špatně prosazovat. Není jasné, co se vlastně smí pod modelem dělat, a co bude posuzováno jako uvolňování termiky. Jaký bude způsob postihu nebo jak posoudit případné uvolňování termiky pod cizím modelem?

■ Většina členů se postavila kladně k RC determalizátoru, který předvedl na svém modelu F1C T. Koster. Hlavním přínosem má být jisté zvýšení bezpečnosti: rádiem je možné zachránit model letící k zemi a zamezit případné kolizi s diváky. Dále je možné alespoň částečně ovlivnit místo přistání modelu. Nevýhodou je ovšem opět větší složitost a zvýšení ceny modelu.

■ Diskutovalo se znovu o omezení termických čidel, mezi která je nutno počítat nejen termistory, ale třeba i soustavu „stožárů“ s mylarovými pásky, kterou používá čínské družstvo. Zdá se, že vhodným řešením by mohlo být omezení výšky stožárů.

■ V poslední době se na řadě mezinárodních soutěží létalo na maxima, která se lišila směrem vzhůru i dolů od tří minut, daných pravidly. Některé soutěže se zase létaly na více než sedm kol. K těmto odchylkám od pravidel zatím členové podkomise nezaujali jednotné stanovisko.

■ Po delší diskusi se většina přiklonila k tomu, aby byl znovu podán návrh na zrušení pravidla, podle kterého si soutěžící musí svůj model zhotovit sám. Uvidíme, zda návrh tentokrát bude schválen.

Na závěr bych chtěl upozornit, že to, co jste si právě přečetli, je pouhá informace o jednání podkomise a nic z výše uvedených bodů nelze považovat za platná pravidla. Výjimkou je jen první bod o zázaku podbíhání, přesné znění tohoto pravidla se však dozvíte až v Metodickém listu pro rok 1988.

Ing. IVAN HOŘEJŠÍ

Příznivcům volného letu

pro
mladé
i staré

Vystřelovací

Suchoj Su-25K

Moderní sovětský bitevní letoun Su-25K létal poprvé nad čs. územím při spojeneckém cvičení Štít 84. Krátce na to, 9. května 1985, byl představen naší veřejnosti na vojenské přehlídce, uspořádané na počest 40. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou.

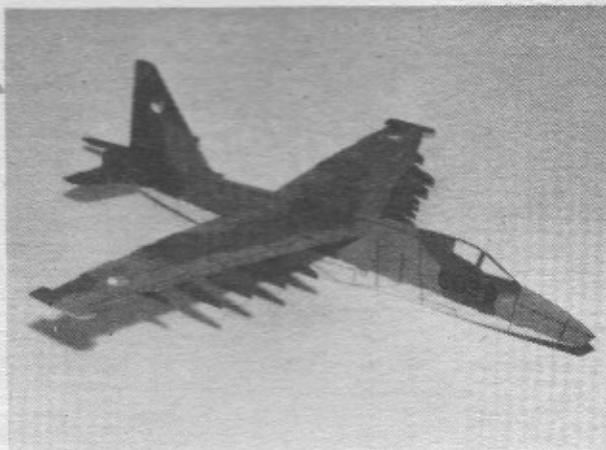
Základní technické údaje: Rozpětí 14,2 m; délka 15,2 m; výška 4,8 m. Vzletová hmotnost 17 000 kg; maximální tah motorů 100 kN; maximální rychlost 850 km/h. K STAVBĚ (výkres je ve skutečné velikosti, neoznačené míry v milimetrech):

Celý model je postaven z pevnější, ale lehké balsy tl. 1, 2 a 3 mm. Obrisy všech dílů přeneseme přes uhlový papír na tuhý kartón nebo kreslicí čtvrtku, z níž vystřihneme šablony, podle kterých jednotlivé díly obkreslíme na balsová prkénka příslušné tloušťky. Dbáme přitom na dodržení směru vláken dřeva, naznačeného na výkrese šipkami.

Všechny díly vyřizneme skalpelem nebo žiletkou. Trup, ocasní plochy a závěsníky obrousíme jemným brusným papírem o zrnitosti 240 až 300. Křídlo obrousíme do profilu podle výkresu a prohneeme nad zdrojem sálavého tepla nebo na hrnci s horkou vodou. Poté díly lakujeme pětkrát čirým zaponovým nitrolakem; po zaschnutí každou vrstvu laku přebrousíme co nejmenším brusným papírem.

Na trup 1 přilepíme Kanagomem nebo Bison Hardem oba díly svislé ocasní plochy 3 a z boků motory 2. Zespodu do trupu vetkneme a zalepíme kolík pro vystřelování z bambusové štěpiny o průměru asi 1,5. Po zaschnutí lepidla na trupu a SOP naznačíme barvami Revell, Humbrol nebo Unicol kamufláž podle schématu na výkrese. Kabina je nejrealističtější z organického skla tl. 3, postačí ji však vyřiznout společně s trupem z balsy a nabarvit modře. Na konce křídla 4 nalepíme zakončení 5, poté na křídle rovněž naznačíme barevnou kamufláž. Obdobně nabarvíme oba díly VOP 6 a deset závěsníků 7. Na dílech 1, 2, 3, 4 a 6 narýsujeeme černou tuší pohyblivé díly a spojení panelů. Číslo na trupu zhotovíme ze suchých obtisků Propisot nebo je narýsujeeme tuší podle šablony 10 mm. Výsostné znaky buď rovněž naznačíme barvami, nebo použijeme obtisky.

K trupu přilepíme natupo obě poloviny VOP a poté křídla. Pro snazší kontrolu

vzepětí doporučuji zhotovit ze zbytků balsy nebo tuhé kartónu šablony. Na křídlo přilepíme závěsníky. Dbáme, aby byly rovnoběžné s trupem. Na předek trupu můžeme nalepit Pitotovu trubici 8 ze dvou vrstev překližky tl. 1, není to však nutné; při tvrdším přistání se totiž stejně většinou ulomí. Spojení křídla a VOP s trupem ještě přelepíme epoxidem. Nakonec všechna místa spojuj zaretušíme tenkým štětečkem příslušnou barvou.

Slepený model dovážíme páskovým olovem (k dostání v prodejnách s rybářskými potřebami), aby poloha těžiště odpovídala údajům na výkrese, a překontrolujeme, zda není zkroucený. Vystřelujeme jej páskovou gumou o průřezu 1x4 šikmo do výšky. Model létá pěkně a stabilně, přesto při vystřelování dbáme na bezpečnost přihlížejících diváků.

Ti, kdož ještě vlastní motor a tablety S-2, mohou model pohánět tímto motorem. V takovém případě jej ovšem nedovazujeme páskovým olovem, ale posouváním lože se zavěšeným motorem.

Z. m. s. Pavel Holub, LMK Pízeň-Bory

Prak pro vystřelovací modely

zhotovíme z vypsaného tužkového popisovače Fix. Kleštěmi odstraníme oba zalisované konce a vyklepneme nápiň. Zkosnou část dolního konce v délce asi 5 mm odřízneme ostrým nožem, zarovnáme a jehlovým pílníkem zaoblíme hrany. Vnitřní otvor mírně zahloubíme vrtákem o průměru asi 4 až 5 mm. Páskovou gumu o délce asi 400 mm a průřezu 1x3 mm (nejlépe se osvědčila tmavá guma, prodávaná v létě v modelářských prodejnách) svážeme do smyčky. Pouzdrům popisovače provlékneme pevnou nit nebo tenčí motouz, zavěsíme na něj gumovou smyčku a protáhneme ji pouzdrům směrem od horního konce k ztenčenému dolnímu. Tím je prak hotov. Úzel na gumě tenčím koncem popisovače neprojde ani při silném napnutí gumy.

Stanislav Beneš, Jablonec nad Nisou

